

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PASKOLŲ IR GARANTIJŲ PRIEMONIŲ, FINANSUOJAMŲ IŠ GRĮŽUSIŲ IR
(AR) GRĮŠIANČIŲ LĖŠŲ, ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2016 m. rugsėjo 16 d. Nr. A1-520
Vilnius

Vadovaudamasi Įgyvendinant finansų inžinerijos priemonės grįžusių ir grįšiančių lėšų panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. rugpjūčio 28 d. nutarimu Nr. 791 „Dėl Įgyvendinant finansų inžinerijos priemonės grįžusių ir grįšiančių lėšų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 16 punktu,

t v i r t i n u Paskolų ir garantijų priemonių, finansuojamų iš grįžusių ir (ar) grįšiančių lėšų, įgyvendinimo tvarkos aprašą (pridedama).

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Algimanta Pabedinskienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. A1-520

PASKOLŲ IR GARANTIJŲ PRIEMONIŲ, FINANSUOJAMŲ IŠ GRĮŽUSIŲ IR (AR) GRĮŠIANČIŲ LĖŠŲ, ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paskolų ir garantijų priemonių, finansuojamų iš grįžusių ir (ar) grįšiančių lėšų, įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato paskolų ir garantijų finansų inžinerijos priemonių (toliau – paskolų ir garantijų priemonės), finansuojamų iš grįžusių ir (ar) grįšiančių lėšų, įgyvendinimo tvarką.

2. Aprašas taikomas paskolų ir garantijų priemonėms, įgyvendinamoms ar planuojamoms įgyvendinti per kontroliuojančiuosius fondus.

3. Aprašas yra parengtas vadovaujantis:

3.1. Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymu (toliau – Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas);

3.2. Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymu (toliau – Skolos įstatymas);

3.3. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas);

3.4. Įgyvendinant finansų inžinerijos priemones grįžusių ir grįšiančių lėšų panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. rugpjūčio 28 d. nutarimu Nr. 791 „Dėl Įgyvendinant finansų inžinerijos priemones grįžusių ir grįšiančių lėšų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Įgyvendinant finansų inžinerijos priemones grįžusių ir grįšiančių lėšų panaudojimo tvarkos aprašas).

4. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 3 punkte nurodytuose teisės aktuose.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI KONTROLIUOJANČIAJAM FONDUI IR KONTROLIUOJANČIOJO FONDO VALDYTOJUI, JŲ ATRANKOS SĄLYGOS IR PRINCIPAI

5. Paskolų ir garantijų priemonės gali būti įgyvendinamos per:

5.1. kontroliuojantįjį fondą, kuris buvo įsteigtas ir kurio valdytojo atranka buvo įvykdyta vadovaujantis 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1260/1999 (OL 2006 L 210, p. 25), 44 straipsnio nuostatomis;

5.2. naujai įsteigtą kontroliuojantįjį fondą, kurio valdytojo atranką vykdo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – ministerija), vadovaudamasi Viešųjų pirkimų įstatymo ir, kiek taikoma, kitų pirkimų vykdymą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis. Naujai steigiamo kontroliuojančiojo fondo, per kurį būtų įgyvendinamos paskolų ir garantijų priemonės, valdytojas atrenkamas laikantis lygiateisiškumo, skaidrumo, nešališkumo, profesionalumo, efektyvumo ir konfidencialumo principais.

6. Kontroliuojančiojo fondo, skirto investuoti į vieną ar kelias finansų inžinerijos priemones, valdytojas turi turėti patirties ir kompetencijos įgyvendinant paskolų ir garantijų priemones, skirtas pradedančiojo verslo subjektams.

7. Kontroliuojantysis fondas, per kurį įgyvendinamos konkrečios paskolų ir garantijų priemonės, nurodomas socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakyme dėl į kontroliuojantįjį fondą grįžusių ir (ar) grįšiančių lėšų skyrimo konkrečiai finansų inžinerijos priemonei (-ėms) įgyvendinti.

III SKYRIUS

SUTARTIES SU KONTROLIUOJANČIOJO FONDO VALDYTOJU BENDROSIOS NUOSTATOS

8. Siekiant įgyvendinti paskolų ir garantijų priemones, vadovaujantis Įgyvendinant finansų inžinerijos priemones grįžusių ir grįšiančių lėšų panaudojimo tvarkos aprašo 14 punktu, atitinkamai keičiama trišalė ministerijos, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir kontroliuojančiojo fondo valdytojo sudaryta finansavimo sutartis (toliau – finansavimo sutartis) arba pasirašoma nauja finansavimo sutartis.

9. Finansavimo sutartyje privalo būti įtrauktos šios nuostatos:

- 9.1. investavimo strategija ar investavimo planas su siektiniais paskolų ir garantijų priemonių planuojamais pasiekti rezultatais;
- 9.2. paskolų ir garantijų priemonių įgyvendinimo stebėseną;
- 9.3. priežiūros komiteto funkcijos;
- 9.4. ataskaitų teikimas;
- 9.5. galutiniai naudos gavėjai ir finansavimo sritys;
- 9.6. kontroliuojančiojo fondo valdymo išlaidų apmokėjimas.

IV SKYRIUS

FINANSŲ TARPININKŲ ATRANKOS PRINCIPAI IR SĄLYGOS BEI REIKALAVIMAI JIEMS ĮGYVENDINTI PASKOLŲ IR GARANTIJŲ PRIEMONES

10. Kontroliuojančiojo fondo valdytojas, jei taikoma, rengia paskolų ir garantijų priemonių finansų tarpininkų atrankos sąlygų sąvadus, kuriuose nustato reikalavimus finansų tarpininkams vertinti ir atrinkti bei paskolų ir garantijų priemonėms įgyvendinti.

11. Kontroliuojančiojo fondo valdytojas paskolų ir garantijų priemonių finansų tarpininkų atrankos sąlygų sąvadus suderina su ministerija.

12. Kontroliuojančiojo fondo valdytojo, jei taikoma, rengiamos finansų tarpininkų atrankos sąlygos paskolų ir garantijų priemonėms įgyvendinti neturi prieštarauti Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų pirkimų vykdymą reglamentuojančių teisės aktų nuostatoms. Tuo atveju, kai kontroliuojančiojo fondo valdytojas, nepažeisdamas Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų pirkimų vykdymą reglamentuojančių teisės aktų, neatlieka finansų tarpininkų atrankos, su ministerija derinami tik pagrindiniai paskolų ir garantijų priemonių įgyvendinimo reikalavimai, kuriuos sudaro trumpas paskolų ir garantijų priemonės aprašymas ir techninė užduotis.

13. Kontroliuojančiojo fondo valdytojas su paskolų ir garantijų priemonių finansų tarpininkais sudaro ir keičia dvišales ar, esant poreikiui, daugiašales sutartis.

14. Kontroliuojančiojo fondo valdytojas, teikiantis garantijas vadovaudamasis Skolos įstatymu, kuriam šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais suteikta teisė teikti garantijas, prilyginamas valstybės garantijoms, kartu gali būti ir garantijų priemonės finansų tarpininkas. Tokiu atveju papildoma finansų tarpininkų atranka nevykdoma, o garantijų priemonės įgyvendinimo reikalavimai derinami su ministerija.

V SKYRIUS

VALDYMO IŠLAIDŲ APMOKĖJIMO PRINCIPAI IR GALIMI MAKSIMALŪS DYDŽIAI

15. Kontroliuojančiojo fondo valdytojai kontroliuojančiojo fondo valdymo išlaidos apmokamos šiais būdais:

15.1. padengiant (kompensuojant) patirtas kontroliuojančiojo fondo valdymo išlaidas;

15.2. mokant sutartą valdymo mokestį.

16. Reikalavimai kontroliuojančiojo fondo valdymo išlaidoms, šių išlaidų apmokėjimo tvarka ir terminai nustatomi finansavimo sutartyje.

17. Kontroliuojančiojo fondo valdymo mokestis per metus negali viršyti 2 proc. kontroliuojančiajam fondui skirto finansavimo iš grįžusių ir (ar) grįžiančių lėšų, skaičiuojant proporcingai nuo faktinio finansavimo skyrimo ir (ar) mokėjimo kontroliuojančiojo fondo valdytojai dienos iki paskolų ir garantijų priemonių užbaigimo arba lėšų grąžinimo ministerijai dienos (priklausomai nuo to, kuri data ankstesnė). Laikoma, kad valdymo mokestis neviršija šiame Aprašo punkte nurodyto ribojimo, jei tokio viršijimo suma yra valdymo mokesčio sumos už atitinkamus metus likutis, kuris liko nepanaudotas ir gali būti perkeltas į atitinkamus metus.

18. Finansų tarpininkui už paskolų ir garantijų priemonių įgyvendinimą gali būti dengiamos (kompensuojamos) patirtos valdymo išlaidos ar mokamas sutartas valdymo mokestis. Tuo atveju, kai finansų tarpininkui už paskolų ir garantijų priemonės įgyvendinimą yra mokamas sutartas valdymo mokestis, jis per metus negali viršyti 2 proc. nuo finansų tarpininkui skirto finansavimo, skaičiuojant proporcingai nuo atitinkamos sutarties su finansų tarpininku pasirašymo dienos iki paskolų ir garantijų priemonės užbaigimo arba lėšų grąžinimo kontroliuojančiojo fondo valdytojai dienos (priklausomai nuo to, kuri data ankstesnė). Šie ribiniai dydžiai gali būti viršyti, kai, atrenkant finansų tarpininką, patvirtinama būtinybė padidinti šiuos dydžius. Laikoma, kad dengiamos (kompensuojamos) patirtos valdymo išlaidos ar mokamas sutartas valdymo mokestis neviršija šiame Aprašo punkte nurodyto ribojimo, jei tokio viršijimo suma yra šiame Aprašo punkte nurodytų valdymo išlaidų ar valdymo mokesčio sumos už atitinkamus metus likutis, kuris liko nepanaudotas ir gali būti perkeltas į atitinkamus metus pagal kiekvieną dvišalę ar daugiašalę sutartį su finansų tarpininku.

19. Kai tas pats subjektas yra kontroliuojančiojo fondo valdytojas ir to paties kontroliuojančiojo fondo finansuojamos priemonės finansų tarpininkas, bendras jam nustatytas valdymo mokestis už atitinkamos priemonės įgyvendinimą negali viršyti Aprašo 18 punkte nustatytos ribos.

VI SKYRIUS

REIKALAVIMAI GALUTINIAMS NAUDOS GAVĖJAMS IR FINANSAVIMO SRITIMS

20. Jei grįžusios ir (ar) grįžiančios lėšos skiriamos esamoms paskolų ir garantijų priemonėms įgyvendinti, reikalavimai galutiniams naudos gavėjams ir finansavimo sritims nekeičiami arba keičiami tik esant poreikiui.

21. Įgyvendinant naujas paskolų ir garantijų priemones, finansuojami smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, kaip jie apibrėžti Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme.

VII SKYRIUS

PRIEŽIŪROS KOMITETO STEIGIMAS

22. Jeigu ketinama tęsti esamų paskolų ir garantijų priemonių finansuojamų iš kontroliuojančiojo fondo lėšų įgyvendinimą, skiriant šioms priemonėms įgyvendinti dalį grįžusių ir (ar) grįšiančių lėšų, šių priemonių įgyvendinimo eigą prižiūri kontroliuojančiojo fondo įkūrimo metu įsteigtas rekomendacinio pobūdžio sprendimus priimančią priežiūros komitetą.

23. Jeigu ketinama įgyvendinti naujas paskolų ir garantijų priemones, šių priemonių įgyvendinimo eigą priežiūrą atlieka kontroliuojančiojo fondo įkūrimo metu įsteigtas rekomendacinio pobūdžio sprendimus priimančią priežiūros komitetą, kuriam gali būti nustatytos šios funkcijos, susijusios su paskolų ir garantijų priemonėmis:

23.1. siūlyti į finansavimo sutarties pakeitimą ar naują finansavimo sutartį įtrauktinas nuostatas;

23.2. sekti paskolų ir garantijų priemonių pažangą ir strategijos įgyvendinimą pagal pateiktas ataskaitas, rezultatus;

23.3. atlikti kitas finansavimo sutartyje nustatytas funkcijas.

VIII SKYRIUS

GRĮŽUSIŲ IR (AR) GRĮŠIANČIŲ LĖŠŲ KONTROLĖ IR ATSAKOMYBĖ

24. Kontroliuojančiojo fondo valdytojo valdymo išlaidų ir veiklos ataskaitos teikiamos finansavimo sutartyje nurodyta forma, tvarka ir terminais.

25. Ministerija už grįžusių ir (ar) grįšiančių lėšų panaudojimą atsiskaito Strateginio planavimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

26. Visos palūkanos, sukauptos ir gautos nuo grįžusių lėšų, ir kitos kontroliuojančiojo fondo grįžusių lėšų pajamos teisės aktų nustatyta tvarka įskaitomos į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą ir laikomos ministerijos teisėtai gautomis lėšomis, kurios skiriamos ministerijos įgyvendinamoms atitinkamoms paskolų ir garantijų priemonėms finansuoti. Šios lėšos toliau naudojamos vadovaujantis Įgyvendinant finansų inžinerijos priemones grįžusių ir grįšiančių lėšų panaudojimo tvarkos aprašo 6 punkto nuostatomis.

27. Paskolų ir garantijų priemonių lėšų finansinę kontrolę atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka įgaliotos valstybės institucijos.

IX SKYRIUS

PASKOLŲ IR GARANTIJŲ PRIEMONIŲ ADMINISTRAVIMAS

28. Paskolų ir garantijų priemones ministerija administruoja finansavimo sutarties pagrindu. Ministerija pagal kompetenciją:

28.1. planuoja paskolų ir garantijų priemones;

28.2. organizuoja kontroliuojančiojo fondo valdytojo atranką;

28.3. rengia finansavimo sutarties ir jos keitimų projektus;

28.4. rengia priežiūros komitetų personalinę sudėtį tvirtinančių įsakymų projektus, dalyvauja priežiūros komitetų darbe, atlieka priežiūros komitetų sekretoriato funkcijas;

28.5. atlieka paskolų ir garantijų priemonių įgyvendinimo stebėseną;

28.6. peržiūri paskolų ir garantijų priemonių metines veiklos ataskaitas, teikia jas tvirtinti priežiūros komitetui;

28.7. organizuoja patikras vietoje;

28.8. tikrina kontroliuojančiojo fondo valdytojo valdymo išlaidų ataskaitas, pateiktas kartu su nepriklausomo išorės auditoriaus pastebėjimais, ir jas tvirtina;

28.9. įtraukia į apskaitą sukauptas už nepanaudotas kontroliuojančiojo fondo lėšas ir iš paskolų bei garantijų priemonių gautas palūkanas;

28.10. atlieka kitas su paskolų ir garantijų priemonių administravimu ir įgyvendinimu susijusias funkcijas.

29. Ministerija paskolų ir garantijų priemonių įgyvendinimo ir administravimo funkcijas atlieka vidaus procedūrose nustatyta tvarka.

X SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Ministerija užtikrina audito seką, gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurie susiję su paskolų ir garantijų priemonių administravimu ir kurių reikia audito sekai užtikrinti, saugo ir jų prieinamumą užtikrina vidaus procedūrose nustatyta tvarka.

31. Ministerija visų su paskolų ir garantijų priemonių įgyvendinimu susijusių dokumentų saugojimą organizuoja vadovaudamasi Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės patvirtinimo“.
